

Mgr. Ondřej Surga
advokát

zapsaný v seznamu ČAK pod č. 09700

DATOVOU SCHRÁNKOU

Národní sportovní agentura
Oddělení kontroly dotací
Českomoravská 2420/15
190 00 Praha 9

V Praze dne 11. prosince 2023

K č.j. **NSA-0063/2023/KC/4**

Věc: **Námítky proti kontrolním zjištěním**

Kontrolní orgán: Národní sportovní agentura, Oddělení kontroly dotací

Kontrolovaná osoba: Česká rugbyová unie, z.s., IČ 00540706
se sídlem U Vojtěšky č. ev. 11, Břevnov, 162 00 Praha 6

právně zastoupena Mgr. Ondřejem Surgou, advokátem
se sídlem Štefánikova 65, Praha 5

Předmět kontroly: Kontrola hospodaření s prostředky ze státního rozpočtu kapitoly 362
Národní sportovní agentura: Výzva 2/2022 PODPORA STÁTNÍ
REPREZENTACE ŽEN KOLEKTIVNÍCH SPORTŮ LOH 2028 PRO
ROK 2022, čj. NSA-0219/2020/A/20 (dále jen „Výzva“)

Kontrolované období: Rok 2022

Datum kontroly: 27. července 2023 až 15. listopadu 2023

Přílohy:

- plná moc
- RE Sevens Season – U18 Girls Championships Tournament
- Cancellation of Rugby Europe U18 Girls Championship
- email ze dne 6. dubna 2022
- email ze dne 17. srpna 2023
- faktura EXPRESS DELI s.r.o. AR72000921 ze dne 1. 12. 2022
- faktura alza.cz č. 2926751575 ze dne 15. 11. 2022

Sídlo advokátní kanceláře: Štefánikova 65, 150 00 Praha 5

I. Námítky

1. Kontrolovaná osoba obdržela dne 27. listopadu 2023 protokol o výše uvedené kontrole, ve kterém je konstatováno zjištění nedostatků a jsou uvedeny čtyři kontrolní zjištění:
 - č. 1: Věcně nezpůsobilý náklad – dle názoru kontrolní skupiny kontrolovaná osoba porušila podmínku dle části I. bodů 4 a 5 Rozhodnutí Části II. bod 5.3 písm. a), když v rámci dotace uplatnila pořízení hmotného majetku, jehož ocenění je vyšší než 60 000 Kč. Z celkové faktury byla v dotaci uplatněna částka 79 908,50 Kč. Toto ocenění překračuje hodnotu ocenění hmotného majetku dle Rozhodnutí Části II. bod 5.3 písm. a).
 - č. 2: Časová nezpůsobilost - kontrolovaná osoba předložila fakturu č. 5115/0439/22 za Sportovně lékařské prohlídky/fyzioterapie v celkové hodnotě 303 900,00 Kč. Dle názoru kontrolní skupiny část poskytovaného zdravotnického servisu proběhla mimo období časové způsobilosti, a to od 1. ledna 2023 do 30. září 2023, což je v rozporu s podmínkami uvedenými v Rozhodnutí Část II. bod 5.1. Kontrolní skupina určila časově nezpůsobilý náklad/výdaj částkou 227 264 Kč.
 - č. 3: Nedodržení oblasti podpory - kontrolovaná osoba předložila fakturu č. AR72000446 za jídlo na cestu ME Lisabon pro muže a ženy v celkové hodnotě 6 238,75 Kč. Z uvedeného vyplývá, že byly uhrazeny náklady/výdaje na stravování nejen pro kategorii žen, ale také pro kategorii mužů. Jelikož se jedná o náklad/výdaj jak pro muže, tak i ženy, kontrolní skupina může zohlednit pouze náklad/výdaj za kategorii žen v částce 3 119,38 Kč (50 % z celkové hodnoty faktury). Výše uvedeným byla dle názoru kontrolní skupiny porušena podmínka čerpání dotace v oblasti podpory uvedené v Rozhodnutí Část I. bod 4.
 - č.4: Nedodržení účelu a zaměření podpory - kontrolovaná osoba předložila faktury související s uspořádáním Mistrovství Evropy U18 (Rugby Europe U18 Sevens Girls Championship 2022) konaným v termínu od 23. července 2022 do 24. července 2022 (dále jen „ME U18“). Výdaje spojené s uspořádáním tohoto šampionátu považuje kontrolní skupina za nezpůsobilé výdaje, s výjimkou těch nákladů/výdajů, které souvisejí se zajištěním účasti Českých reprezentantek na samotném ME U18.
2. Finanční prostředky byly kontrolované osobě poskytnuté na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu České republiky, čj. NSA-LOH28-00003/2022/LOH28/5 ze dne 23. 3. 2022 (dále jen „Rozhodnutí“) vydaného na základě Výzvy.
3. Oblastí podpory podle Výzvy je zabezpečení státní sportovní reprezentace. Výzva je zaměřena na „podporu oprávněného žadatele za účelem Zabezpečení státní sportovní reprezentace – kategorie žen – příprava účasti na LOH 2028“ a budou podpořeny zejména následující činnosti.

4. Protokol obsahuje konstatování, podle kterého kontrolní skupina zjistila porušení zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
5. V závěru protokolu je uvedeno, že při kontrole hospodaření s prostředky státního rozpočtu kapitoly 362 Národní sportovní agentura u příjemce za kontrolované období 2022 byly v kontrolovaných oblastech u kontrolovaného vzorku operací shledány nedostatky, konkrétně porušení Rozhodnutí Část II. bod 5.3 písm. a), Rozhodnutí Část II. bod 5.1, Rozhodnutí Část I. bod 4 a 5. Dle názoru kontrolního orgánu se jedná o porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odstavec 1 písmeno b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) v platném znění ve výši 2 333 389,00 Kč.
6. Kontrolovaná osoba s tvrzením o porušení rozpočtových pravidel, závěrem o porušení Rozhodnutí a jeho kvalifikací jako porušení rozpočtové kázně nesouhlasí.
7. Kontrolovaná osoba podává námitky proti kontrolním zjištěním č. 1, č. 2, č. 3 a č. 4 se kterými nesouhlasí a svůj nesouhlas odůvodňuje následovně.

II.

Kontrolní zjištění č. 1: Věcně nezpůsobilý náklad

8. K tomuto bodu kontrolovaná osoba má za to, že náklad neměl být považován za nezpůsobilý, protože s účinností od 1. 1. 2022 byla zvýšena vstupní cena podle § 26 odst. 2 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů na 80 000 Kč. Hodnota ocenění hmotného majetku dle Rozhodnutí Části II. bod 5.3 písm. a) tak nerespektuje daňové předpisy.
9. V každém případě měl být náklad považován za způsobilý alespoň v rozsahu 60 000 Kč, tj. co do částky uvedené v části II. bod 5.3 písm. a) Rozhodnutí, jak ostatně bylo i v průběhu kontroly uváděno.
10. V průběhu kontroly bylo vysvětleno, že kontrolovaná osoba ve vyúčtování neuplatnila způsobilé náklady stejného druhu, což v průběhu kontroly doložila. Konkrétně se jedná o náklad na pořízení Notebook Lenovo ThinkPad E14 Gen 4 za 28 028 Kč. Kontrolovaná osoba požaduje, aby se kontrolní orgán zabýval i těmito výdaji a uvedl je výslovně v protokolu o kontrole.

Důkaz: email ze dne 17. srpna 2023
faktura alza.cz č. 2926751575 ze dne 15. 11. 2022 na 28 028 Kč

III.

Kontrolní zjištění č. 2: Časová nezpůsobilost

11. Kontrolovaná osoba namítá, že ačkoliv se podpora měla vztahovat k roku 2022, Rozhodnutí bylo vydáno až dne 23. 3. 2022 a teprve po tomto datu mohla začít jednat o uzavření smlouvy s poskytovatelem služeb sportovního lékařství. Vzhledem k tomu, že se jedná o organizaci, která povinně zveřejňuje smlouvy v registru smluv podle zákona č. 340/2015 Sb., nemohlo být poskytování služeb tímto poskytovatelem zahájeno před zveřejněním smlouvy v registru smluv. Podmínka úhrady služeb v období od 1. ledna 2022 do 31. prosince 2022 byla splněna.
12. Vzhledem k tomu, že účel Výzvy je dlouhodobý (příprava na letní olympijské hry v roce 2028), je kontrolovaná osoba přesvědčena, že není na místě posoudit náklady jako nezpůsobilé z časového hlediska.
13. Nadto, vzhledem k tomu, že náklady byly uplatněny v roce 2022, nemohou být znovu uplatněny v roce 2023. Jakkoliv se tedy jejich vyloučení jako časově nezpůsobilých může jevit jako formálně důvodné, v dlouhodobějším horizontu nemělo žádný nepříznivý účinek ve vztahu ke státnímu rozpočtu a naopak, kontrolovaná osoba tím nebyla nijak zvýhodněna. Jediným výsledkem může být konstatování porušení rozpočtové kázně, které ovšem ve svém důsledku nebude mít žádný negativní dopad na veřejné finance. Kontrolní zjištění tedy neprospívá zájmu sledovanému Výzvou (podpora sportu), může však poškodit kontrolovanou osobu.

IV.

Kontrolní zjištění č. 3: Nedodržení oblasti podpory

14. Kontrolovaná osoba namítá, že tento náklad byl do vyúčtování zařazen administrativním nedopatřením, nicméně v průběhu kontroly bylo vysvětleno, že kontrolovaná osoba ve vyúčtování stejným nedopatřením neuplatnila způsobilé náklady stejného druhu, což v průběhu kontroly doložila. Konkrétně se jedná o jídlo pro reprezentaci žen na cestu do Dubaje v prosince 2022 za 6 856,30 Kč. Kontrolovaná osoba požaduje, aby se kontrolní orgán zabýval i těmito výdaji a uvedl je výslovně v protokolu o kontrole.

Důkaz: email ze dne 17. srpna 2023
faktura EXPRESS DELI s.r.o. AR72000921 ze dne 1. 12. 2022

V.

Kontrolní zjištění č. 4: Nedodržení účelu a zaměření podpory

Vymezení účelu a zaměření podpory Výzvou a Rozhodnutím

15. Sportovní činností u sportovce se pro účely Výzvy rozumí účast na organizovaných pravidelných tréninkových jednotkách nebo účast na systémových či jednorázových soutěžích, které organizuje sportovní organizace, případně obdobná činnost. U sportovní

organizace – znamená organizace pravidelných tréninkových jednotek s rozpisem nebo organizace soutěží jednorázových či systémových (např. „ligových“), případně obdobná činnost.

16. Ve Výzvě ani v Rozhodnutí poskytovatel nestanovil konkrétní způsobilé výdaje, ale značně široce **vymezil účel dotace demonstrativním výčtem** a stanovil příjemci dotace povinnost splnit účel dotace. V protokolu o kontrole je povýtce tato podstatná část rozhodnutí opomenuta, když je sice přesně citován celý výčet, není však uvedena uvozující věta části I. bodu 5, která zní: „*Účelem a zaměřením podpory je Zabezpečení státní sportovní reprezentace sportovních svazů pro oblast podpory dle bodu I.4 tohoto Rozhodnutí, zejména na zajištění následujících činností: ...*“ V rozporu s tím je v protokolu o kontrole chybně uvedeno: „*Rozhodnutí Část I. bod 5 blíže specifikuje Účel a zaměření podpory a činnosti, na které je dotace určena. Tím je zajištění následujících činností: ...*“ Rozhodnutí je tedy citováno nepřesně, když chybí slovo „*zejména*“. Tuto skutečnost považuje kontrolovaná osoba za zcela zásadní.
17. Kontrolovaná osoba zdůrazňuje, že i samotná Výzva obsahuje neúplný (příkladný) výčet, když se v odst. 4.1 uvádí: „*Výzva je zaměřená na podporu oprávněného žadatele za účelem Zabezpečení státní sportovní reprezentace – kategorie žen – příprava účasti na LOH 2028 a budou podpořeny zejména následující činnosti: ...*“
18. Otevřený výčet se objevuje také v části I. bodu 5 písm. a) Rozhodnutí, kde se jako účel a zaměření podpory uvádí „**zajištění přípravy sportovních reprezentantek České republiky v seniorské a juniorských/ dorosteneckých kategoriích (jedná se zejména o pravidelnou tréninkovou činnost, výcvikové tábory, soustředění, tréninkové srazy, přípravné sportovní akce, výkonnostní testování sportovců, kontrolní sportovní srazy, materiálně technické a personální zabezpečení).**“
19. V části I. odst. 5 písm. b) Rozhodnutí je výslovně uvedeno, že účelem dotace je zajištění účasti sportovních reprezentantek České republiky v seniorské a juniorských/ dorosteneckých kategoriích na vrcholných mezinárodních soutěžích (jedná se zejména o Olympijské hry, Evropský olympijský festival mládeže, Olympijské hry mládeže, Mistrovství světa, Světové hry, Mistrovství Evropy, světové poháry, světové ligy a obdobné soutěže a odpovídající kvalifikační mezinárodní soutěže) dle koncepce/koncepčního plánu předloženého příjemcem dotace uvedené v Příloze č. 1 tohoto Rozhodnutí.
20. V části II. odst. 5.1 a 5.2 Rozhodnutí (stejně jako v odst. 10.1 a 10.2 Výzvy) jsou uvedeny způsobilé náklady a nezpůsobilé náklady. Kontrolovaná osoba do vyúčtování dotace pokud jde o náklady na pořádání Mistrovství Evropy zahrnula pouze způsobilé náklady a nezahrnula žádné nezpůsobilé náklady. Vymezení způsobilých nákladů pod písm. l) obsahuje velmi široce formulovanou zbytkovou klauzuli, podle které jsou způsobilými náklady: „**ostatní náklady vztahující se k aktivitám prokazatelně souvisejícím s plněním účelu** Výzvy a oblasti podpory, pokud nejsou uvedeny v rámci nezpůsobilých nákladů dle bodu 10.2.“

21. Kontrolovaná osoba shrnuje, že zatímco účel dotace i způsobilé náklady byly vymezeny neúplnými výčty značně obecným způsobem a velmi široce, nezpůsobilé náklady byly vymezeny taxativním výčtem.

Odůvodnění kontrolního zjištění

22. Kontrolní skupina své kontrolní zjištění č. 4 odůvodnila těmito třemi body:

- 1. Rozdíl mezi přípravnými turnaji a Mistrovstvím Evropy: Přípravné turnaje obvykle předcházejí hlavním mezinárodním soutěžím, jako jsou Mistrovství světa nebo Mistrovství Evropy. Tyto přípravné turnaje slouží k tomu, aby týmy a hráči získali potřebnou přípravu, zkušenosti a kondici před hlavními šampionáty. Mistrovství Evropy je naopak hlavním akcentem a završením evropského sportovního kalendáře. Existují přípravné turnaje a přátelské zápasy, které mohou předcházet Mistrovství Evropy, aby týmy zlepšily svou formu a připravily se na tuto soutěž. Tyto přípravné zápasy a turnaje slouží k tréninku a ladění týmů, ale samotné Mistrovství Evropy je považováno za hlavní a závěrečnou akci, na kterou jsou týmy pečlivě připraveny.*
- 2. Prestiž Mistrovství Evropy: Mistrovství Evropy je jedním z nejprestižnějších mezinárodních sportovních událostí ve světě sportu a slouží k určení nejlepšího evropského týmu v daném sportovním odvětví. Tato soutěž má svůj vlastní význam a status a není považována za přípravný turnaj pro jinou soutěž.*
- 3. Zákon o podpoře sportu: V souladu se zákonem č. 115/2001 Sb. Zákon o podpoře sportu § 2 odst. 7, jsou „Významné sportovní akce“ definovány pro účely tohoto zákona jako akce mezinárodního významu odehrávající se na území České republiky, zejména Olympijské hry, mistrovství světa, mistrovství Evropy nebo světový pohár.*

ad 1. Rozdíl mezi přípravnými turnaji a Mistrovstvím Evropy

23. Není zřejmé, proč se kontrolní skupina zabývá rozdíly mezi přípravnými turnaji a mistrovstvím Evropy, když účelem podpory je příprava sportovních reprezentantek na letní olympijské hry v roce 2028. V tomto směru je i účast na vrcholných akcích pouze jedním z prostředků přípravy, nikoliv samotným cílem podpory. Pokud kontrolní orgán uvádí, že „Mistrovství Evropy je naopak hlavním akcentem a završením evropského sportovního kalendáře“ zcela přehlíží odst. 4.1. Výzvy, podle kterého je Výzva zaměřena na podporu oprávněného žadatele „za účelem Zabezpečení státní sportovní reprezentace – kategorie žen – **příprava účasti na LOH 2028**“
24. Kromě toho kontrolní orgán nevzal v úvahu, ačkoliv na to kontrolovaná osoba v průběhu kontroly opakovaně upozorňovala, že mistrovství Evropy v kategorii U18 je **jediným** turnajem, na kterém se setkávají sportovní reprezentace této kategorie. Neexistuje ani mistrovství světa ani regionální turnaje, kvalifikační turnaje ani žádné jiné akce, kde by se dívčí reprezentace mohly setkat a poměřit síly. Rozlišení mezi přípravnými a vrcholnými

akcemi tedy není na místě jednoduše ani proto, že se jedná o jedinou příležitost utkat se se sportovními reprezentacemi jiných zemí.

ad 2. Prestiž Mistrovství Evropy

25. Prestiží je v obecné mluvě rozuměna relativní hodnotnost přisuzovaná jedinci, skupině nebo události. Prestiží může být myšleno dobré jméno, uznávaný vliv, vážnost či důležitost. Vzhledem k tomu, že mistrovství Evropy v kategorii U18 je jedinou akcí svého druhu, je nepochybně významné, ale jeho hodnocení jako prestižní není na místě, protože jej není možné srovnat s žádnou jinou akcí.
26. O prestiži této akce nejlépe vypovídá, že v roce 2021 byla zrušena, když se sešlo několik nepříznivých faktorů, mezi kterými je nutno zmínit vysoké nároky na organizaci ze strany Rugby Europe, které byly pro pořadatele z ekonomického hlediska nesplnitelné bez významné finanční účasti zúčastněných týmů, což vedlo k nízkém zájmu o účast na této akci. Nejprve byla akce zrušena z toho důvodu, že se nikdo nepřihlásil o její pořádání, následně pro malý zájem účastníků.

Důkaz: RE Sevens Season – U18 Girls Championships Tournament (oznámení Rugby Europe o zrušení Mistrovství Evropy dívek 2021 z 27. 5. 2021)
Cancellation of Rugby Europe U18 Girls Championship (oznámení Rugby Europe o zrušení Mistrovství Evropy dívek 2021 z 25. 6. 2021)

ad 3. Zákon o podpoře sportu

27. Kontrolní orgán zmiňuje ustanovení § 2 odst. 7 zákona o podpoře sportu, které definuje významné sportovní akce. Otázka, zda Mistrovství Evropy dívek kategorie U18 naplňuje definici významné sportovní akce podle zákona o podpoře sportu, je v dané věci zcela bez významu. Tato definice má význam z toho hlediska, že pouze akce, které definici vyhoví, mohou být podpořeny postupem podle § 6c zákona o podpoře sportu. To však neznamená, že by náklady na pořádání takové akce nemohly být uznatelnými výdaji v rámci jiné výzvy.
28. Kromě toho je nutno zmínit, že rozpočet mistrovství Evropy dívek 2022 měl být původně podstatně nižší, vzhledem k tomu, že zpočátku zájem o účast projevil malý počet družstev a následně došlo k vyloučení Ruska a odstoupení Ukrajiny. V dubnu a květnu 2022 pracoval rozpočet akce s částkou cca 1 mil. Kč. Podle Výzvy Národní sportovní agentury č. 8/2022 č.j.: NSA-0071/2020/A/47 „VÝZNAMNÉ SPORTOVNÍ AKCE 2022“ vydané v rámci „Programu podpora významných sportovních akcí 2020 – 2025“ mohly být podpořeny akce, jejichž rozpočet činil minimálně 2 000 000 Kč. Nad tento limit se rozpočet akce vyhoupl až po přihlášení posledního družstva (Ukrajiny) s jehož účastí se již nepočítalo. Tou dobou již nepřipadalo dobře v úvahu žádat o dotaci jako významná sportovní akce podle § 6c zákona o podpoře sportu. I poté se rozpočet pohyboval na samé hranici výzvy pro významné sportovní akce 2022.

Význam mistrovství Evropy dívek U18

29. Současná pravidla financování sportu nedovolují efektivně podporu dlouhodobých cílů. Nicméně účelem Výzvy je podpora státní reprezentace žen kolektivních sportů na letních olympijských hrách 2028. Hráčky, které se účastní letních olympijských her v ragby 7s, jsou ideálně ve věku 22 až 24 let. V roce 2022 jim tedy bylo 16 až 18 let. Dívky v tomto věku byly v roce 2022 jednoznačně prioritní cílovou skupinou z hlediska čerpání prostředků poskytnutých na základě Rozhodnutí.
30. Na tomto místě považuje kontrolovaná osoba za důležité zopakovat, že zásadní význam Mistrovství Evropy dívek U18 je v tom, že se jedná o jedinou obdobnou sportovní událost v dané kategorii. Neuspořádání této akce v roce 2021 bylo pro připravující se sportovní reprezentantky frustrující, když je připravilo nikoliv o vrcholnou sportovní akci, ale o jedinou možnost srovnání s jinými sportovními reprezentacemi.
31. S ohledem na plán kontrolované osoby směřující k účasti ženské reprezentace na letních olympijských hrách v roce 2028, který je shodný s účelem podpory, vyvíjela kontrolovaná osoba mimořádné úsilí v tom směru, aby se mistrovství dívek v roce 2022 uskutečnilo a neopakovala se situace z roku 2021. Opakované zrušení této jediné mezinárodní konfrontace by bylo zásadní brzdou rozvoje hráček a zároveň by mělo výrazně demotivující účinek. Zrušení ročníku 2022 tedy kontrolovaná osoba nechtěla v žádném případě připustit.
32. O významu prospěšnosti konání této akce pro rozvoj hráček svědčí i skutečnost, že na mistrovství Evropy v roce 2023 se (i díky zkušenostem z předchozího ročníku) podařilo juniorským reprezentantkám ČR obsadit vynikající třetí místo. Takové umístění nemá z hlediska reprezentace ČR obdobu v žádné jiné ženské ani mužské kategorii v celé historii.

Manuál pro pořádání mistrovství Evropy poskytuje pouze částečný obraz

33. Výše popsané chybné hodnocení významu turnaje Mistrovství Evropy dívek kontrolním orgánem zásadně kontrastuje se silným prohlášením, podle kterého NSA jakožto kontrolní orgán disponuje z kontrolní praxe zkušenostmi, na základě kterých je schopna posoudit, které podklady jsou nezbytné pro zajištění účelu kontroly. Samotný manuál totiž poskytuje pouze částečný obraz o organizaci tohoto turnaje.
34. Rugby Europe jako vrcholný orgán ragby v Evropě vytvořil tento manuál stejný pro potřeby všech soutěží této úrovně bez rozdílů mezi kategoriemi. Platí tedy stejně pro dívky i hochy, pro muže i ženy. Přitom dbá o to, aby zajistil účastníkům vysoký standard. Současně však limituje možnost požadovat úhrady od účastníků. Pro nižší kategorie jsou úhrady ze strany účastníků omezeny více, ačkoliv požadavky na pořadatele jsou zcela stejné. Vedle toho jsou součástí manuálu a smlouvy o pořádání turnaje ustanovení, jejichž účelem je vyloučit požadavky na jakékoliv úhrady od Rugby Europe. Vznikající ekonomickou zátěž může teoreticky kompenzovat využití marketingových práv (byť je podmíněno souhlasem Rugby Europe v každém konkrétním případě). Ve vztahu k soutěži dívek U18 pořádané v České

republice je však jakékoliv využití marketingových práv vyloučeno nízkou popularitou ragby, a obzvláště dívčího ragby.

35. Bez komplexní znalosti všech výše uvedených otázek, z nichž některé mají oporu v dokumentech Rugby Europe, jiné jsou však pouhou zvyklostí, poskytuje manuál požadovaný kontrolní skupinou velmi zkreslený obraz.
36. K tomu nutno doplnit, že kontrolní orgán s poskytnutými informacemi nakládá vysloveně výběrově, tak, aby v maximální možné míře vytvořil obraz porušení pravidel Rozhodnutí, jak je zřejmé i z citace účelu podpory, která (možná nevědomě, ale přece) zastírá, že účel dotace je definován otevřeným výčtem.

Další přínosy mistrovství Evropy dívek U18

37. Díky tomu, že se mistrovství Evropy dívek U18 konalo v České republice, nebylo nutné vynaložit náklady na účast na této akci, pokud by byla pořádána v jiné zemi. Částka se liší podle místa pořádání, od kterého se odvíjí náklady na dopravu, ale jedná se vždy o částku v řádu několika set tisíc korun českých. Tyto náklady nebylo nutné vynaložit.
38. Díky tomu, že se kontrolovaná osoba ucházela o pořádání turnaje již v roce 2021 a uspořádala turnaj v roce 2022, podařilo se jí dosáhnout na pořadatelství i v roce 2023. Byly tedy ušetřeny náklady na účast na zahraniční sportovní akci i v roce 2023.
39. Pořádání turnaje v letech 2022 a 2023 nepochybně přispělo k podpoře zájmu o dívčí ragby v ČR a jeho dobrého jména, což příznivě ovlivňuje realizaci dalších činností, které jsou předmětem podpory - část I. bod 5 písm. d) a e) Rozhodnutí.
40. Zkušenosti získané s pořadatelstvím v roce 2022 měly i ten účinek, že se pro rok 2023 podařilo jednak vyjednat příznivější podmínky ve vztahu k Rugby Europe a současně snížit náklady na pořádání turnaje. Přesto, že i v roce 2023 skončil turnaj se záporným hospodářským výsledkem, byla ztráta menší než v předchozím roce. To se mimo jiné příznivě projeví ve vyúčtování dotace za rok 2023.

Způsobilst nákladů

41. Účelem podpory podle bodu 5. písm. a) Rozhodnutí je zajištění přípravy sportovních reprezentantek České republiky v seniorské a juniorských/ dorosteneckých kategoriích. V úvahu připadají všechny možné formy přípravy, když se dále v závorce uvádí: „jedná se **zejména** o pravidelnou tréninkovou činnost, výcvikové tábory, soustředění, tréninkové srazy, přípravné sportovní akce, výkonnostní testování sportovců, kontrolní sportovní srazy, materiálně technické a personální zabezpečení.“ Výzva i Rozhodnutí pak výslovně označují za způsobilé „**ostatní náklady vztahující se k aktivitám prokazatelně souvisejícím s plněním účelu** Výzvy a oblasti podpory, pokud nejsou uvedeny v rámci nezpůsobilých nákladů.“

42. Výzva ani Rozhodnutí neoznačují náklady na pořádání sportovních akcí za nezpůsobilé.
43. Žádný z nákladů uplatněných ve vyúčtování dotace kontrolovanou osobou, pokud jde o Mistrovství Evropy dívek 2022, není uveden mezi nezpůsobilými náklady.
44. K naplnění účelu Výzvy bylo nezbytné obstarat příležitost pro juniorské reprezentantky, a to nebylo možné bez toho, aby kontrolovaná osoba sama uspořádala mistrovství Evropy dívek v roce 2022 a nesla většinu s tím spojených nákladů.
45. Uspořádáním mistrovství Evropy dívek 2022 byl v souladu s částí I. bod 5 předposlední odstavce „naplněn účel dotace v tom směru, že výstupy projektu budou využívány cílovou skupinou“.

Kontrola jednotlivých nákladů

46. Kontrolovaná osoba namítá, že protokol o kontrole označuje za nezpůsobilé výdaje podle celkem 29 faktur, paušálně jen proto, že se vztahují k mistrovství Evropy, aniž by se zabýval konkrétními náklady (s výjimkou výdaje podle faktury 22FV17 vystavené Jakubem Bučkem za cateringové služby). Přitom i řada dalších výdajů je plně způsobilá, odpovídá účelu podpory podle bodu 5. písm. a) Rozhodnutí a spadá mezi uznatelné náklady podle části II. odst. 5.2 Rozhodnutí. Zejména se jedná o tyto faktury:
- faktura 22070 - způsobilý náklad (TONY, sportovní vybavení)
 - faktura 2022317 - částečně způsobilý náklad (ESTEC, salonek bazén)
 - faktura 2022019 - způsobilý náklad (Harvánek, videozáznam)
 - faktura 202215 - způsobilý náklad (Drápala, strava)
 - faktura AR72000512 - způsobilý náklad (Express Deli, strava)
 - faktura 2022316 - způsobilý náklad (ESTEC, strava)
 - faktura 2922525690 - způsobilý náklad (ALZA, repelenty)
 - faktury 2022321/2022313 - částečně způsobilý náklad (ESTEC, ubytování)
- Tyto náklady by vznikly i v případě, že by se Mistrovství Evropy 2022 nekonalo, ale probíhala by na místo toho pouze příprava.

Finanční výsledek mistrovství Evropy dívek 2022

47. Odst. 10.9. Výzvy stanoví, že do rozpočtu projektu nesmí být zakalkulován zisk a dále, že zisk nesmí být z dotace ani fakticky realizován.
48. Mistrovství Evropy dívek 2022 skončilo i přes příspěvky zahraničních účastníků a uplatněnou podporu z prostředků dotace podle Rozhodnutí hlubokou ztrátou, která přispěla k celkově zápornému hospodářskému výsledku kontrolované osoby za rok 2022. Nehledě na poskytnutou dotaci tak hospodaření kontrolované osoby skončilo v roce 2022 ztrátou ve výši 2 446 tisíc Kč.

VI.

Postup kontrolované osoby a kontrolního orgánu před vyúčtováním

49. Ještě před vyúčtováním dotace, dokonce již před uspořádáním mistrovství Evropy dívek, tedy před vznikem příslušných nákladů, se kontrolovaná osoba ujistovala u poskytovatele dotace, že náklady na pořádání mistrovství Evropy dívek budou považovány za způsobilé náklady podle Rozhodnutí. Ačkoliv ústně byl postup kontrolované osoby potvrzen jako správný na setkání vedení NSA se zástupci sportovních unií věnovanému Výzvě a na emailovou zprávu ze dne 6. dubna 2022 adresovanou předsedovi NSA panu Filipu Neusserovi, kterou kontrolovaná osoba avizovala tento postup, neobdržela kontrolovaná osoba negativní odpověď. **Kontrolovaná osoba vynaložila veškeré úsilí, které po ní bylo možné spravedlivě požadovat v tom směru, aby se ujistila, že postupuje v souladu s Výzvou a Rozhodnutím.**

Důkaz: email ze dne 6. dubna 2022

Neúplnost kontrolních zjištění

50. Pouze z výše uvedených důvodů kontrolovaná osoba do vyúčtování dotace zařadila náklady týkající se Mistrovství Evropy dívek 2022 a nezařadila jiné způsobilé výdaje, netýkající se této akce. Jedná se například o tyto výdaje:

- personální náklady 350 000 Kč
- ubytování a strava 130 000 Kč
- doprava 70 000 Kč
- cestovné 70 000 Kč
- pojištění 60 000 Kč
- pronájem sportovišť 40 000 Kč
- zdravotní zabezpečení 20 000 Kč
- materiální vybavení 18 000 Kč

celkem 758 000 Kč. Tyto náklady byly plně způsobilé ve smyslu Rozhodnutí. Kontrolovaná osoba na tyto výdaje poukazovala již zprávou ze dne 15. listopadu 2023 v rámci svého vyjádření ke kontrolním zjištěním, kontrolní orgán tomu však nevěnoval žádnou pozornost.

51. **Kontrolovaná osoba požaduje, že aby se kontrolní orgán zabýval i těmito výdaji, neboť tyto okolnosti mohou být významné z hlediska závěru o míře a významu porušení pravidel a dalšího postupu.**

Legitimní očekávání

52. Kontrolovaná osoba považuje za důležité poukázat na rozhodovací praxi soudů, která v souvislosti s dotacemi a kontrolami jejich čerpání zdůrazňuje dvě zásady.

53. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ve věci 6 Afs 270/2015 – 78 ze dne 7. 6. 2017 vyslovil k požadavku jasnosti a srozumitelnosti povinností, ke kterým je příjemce zavázán na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace: „Podle rozsudku ze dne 16. 7. 2008, č. j. 9 Afs

202/2007 – 68 (v němž Nejvyšší správní soud vycházel se závěrů zaujatých městským soudem v rozsudku ze dne 12. 2. 2008, č. j. 11 Ca 371/2006 – 55, a Ústavním soudem v nálezu ze dne 29. 10. 2006, sp. zn. III. ÚS 283/96), **předpisy upravující podmínky pro čerpání dotace musí být formulovány jasně, aby příjemci předem věděli, za jakých podmínek vzniká na dotaci nárok. Je nepřijatelné teprve v řízení o stanovení povinnosti odvodu klást příjemci dotace k tíži nejednoznačnost podmínek poskytnutí dotace. Dále se v rozsudku ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 Afs 90/2012 – 33, zdůrazňuje potřeba „vymezit dotační podmínky jednoznačným, určitým a srozumitelným způsobem, který zajistí předvídatelnost postupu při případném zpětném vymáhání poskytnuté dotace, či uplatnění sankčního odvodu, resp. stav, kdy příjemce bude mít jistotu ohledně obsahu dotačních podmínek“.** Uvedené závěry Nejvyšší správní soud opakovaně potvrdil a konstantně se jimi při přezkumu rozhodnutí o vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně řídí (z poslední doby např. v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Afs 142/2016 – 32).“ Tento požadavek jednoznačnosti a srozumitelnosti dotačních pravidel připomněl také například Městský soud v Praze v rozsudku 17 A 113/2022-30, kterým zrušil rozhodnutí č. j. NSA–RE21–00181/2021/RE2/16 ze dne 17. 10. 2022.

54. Kontrolovaná osoba má za to, že byla na základě znění Rozhodnutí a dalšího postupu Národní sportovní agentury oprávněna vycházet z toho, že jí uplatněné výdaje jsou plně způsobilé a jejich uplatnění ve vyúčtování není porušením rozpočtové kázně.

Zásada přiměřenosti

55. Ústavní soud České republiky v nálezu III. ÚS 1344/23 ze dne 18. října 2023 mimo jiné uvedl, že „požadavek přiměřenosti odvodů či krácení dotací je příznačný pro veškeré dotační právo“. Použitím zásady přiměřenosti se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, a to především v usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017-33. V citovaném usnesení rozšířený senát výslovně konstatoval, že při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně je třeba vycházet ze zásady přiměřenosti, tedy rozumného vztahu mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za ně předepsaného odvodu.
56. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2023, č. j. 10 Afs 319/2022-33, v obdobné věci zaznělo, že "zásada přiměřenosti se tedy v českém dotačním právu objevuje ve spojitosti se všemi druhy postihu příjemců dotací, kteří porušili některou povinnost. [...] Ani NSS tedy nevidí důvod, proč by stěžovatel v nynější věci nemohl po zohlednění zásady přiměřenosti přiznat žalobci s ohledem na malou závažnost porušení podmínek dotační smlouvy sníženou hodnotu faktury. Nikdo nezpochybnuje, že žalobce podmínky dotační smlouvy (byť marginálně) porušil. Krácení dotace však nesmí být přepjatě formalistické a nepřiměřené ve vztahu k závažnosti porušení dotační smlouvy a naplnění jejího účelu."
57. Pokud tedy kontrolní orgán konstatoval porušení rozpočtových pravidel (přesto, že s tímto závěrem kontrolovaná osoba nesouhlasí), je povinností kontrolního orgánu zjistit všechny okolnosti, které mohou být významné pro další opatření z hlediska jejich přiměřenosti a vyjádřit se k nim v protokolu o kontrole.

Zásady činnosti kontrolního orgánu

58. Podle § 28 kontrolního řádu se při kontrole postupuje podle správního řádu, pokud kontrolní řád nestanoví jinak. Podle § 3 správního řádu je správní orgán povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Ustanovení § 2 správního řádu stanoví tyto základní zásady činnosti správních orgánů:
- (a) postupovat v souladu s právními předpisy,
 - (b) uplatňovat svou pravomoc pouze k účelu, k němuž mu je svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena,
 - (c) šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu dotýká, a zasahovat do nich jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu,
 - (d) dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem, odpovídalo okolnostem daného případu, a přitom postupovat ve skutkově shodných nebo podobných případech bez nedůvodných rozdílů.
59. Zákon č. 115/2021 Sb., o podpoře sportu hodnotí sport ve společnosti jako veřejně prospěšnou činnost poskytovanou v celospolečenském zájmu a stanoví úkoly ministerstev a jiných správních úřadů při podpoře sportu. Hlavními prioritami v oblasti sportu je podpora sportu dětí a mládeže a jejich trenérů a podpora sportovních reprezentantů České republiky. Podle § 3a zákona o podpoře sportu Národní sportovní agentura poskytuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu a zároveň kontroluje použití podpory sportu ze státního rozpočtu. Kontrolní orgán je tedy zároveň poskytovatelem veřejné podpory a v tomto směru má rozhodující slovo.
60. Státní podpora sportu je svébytná oblast. Jakkoliv je nakládání s veřejnými prostředky vždy nezbytné velmi dobře kontrolovat z hlediska účelnosti a hospodárnosti, a tato činnost je nepochybně v působnosti Národní sportovní agentury, nejsou tato hlediska prvořadým účelem zákona o podpoře sportu. Jinými slovy, smyslem zákona není na prvním místě ušetřit veřejné prostředky ani tyto prostředky nevydat. Tím je podpora sportu, tedy vynakládání veřejných prostředků v souladu se schválenými záměry v této oblasti.

Naplňování zásad při činnosti kontrolního orgánu

61. Z výše uvedeného hlediska je pak nutné hodnotit i činnost správních orgánů, které mají za úkol vytvářet podmínky pro podporu sportu, která je v celospolečenském zájmu a v tomto světle uplatňovat základní zásady činnosti správních orgánů. Národní sportovní agentura tak v pozici poskytovatele zcela správně a v souladu se smyslem zákona o podpoře sportu formulovala účel dotace a způsobilé výdaje široce s využitím příkladného výčtu, čímž otevřela široké možnosti uplatnění nákladů.
62. Pokud však současně Národní sportovní agentura jako ústřední správní úřad ve věcech podpory sportu, turistiky a sportovní reprezentace státu postupuje tak, že naplňování zákona o podpoře sportu znesnadňuje, resp. nevytvoří vhodné podmínky pro řádné splnění povinností vyplývajících z Rozhodnutí o poskytnutí dotace, nemůže z toho vyplývajících

nedostatky při nakládání s dotačními prostředky kvalifikovat jako nedostatek na straně kontrolované osoby.

63. Kontrolní orgán uvádí, že „*důkazní břemeno nese kontrolovaná osoba a ta nepředložila další jiné podklady či dokumenty, které by dokládaly, zda jsou náklady/výdaje způsobilé či nikoliv*“. V první řadě kontrolní orgán neupozornil kontrolovanou osobu na potřebu předložit další podklady, když na podrobné vyjádření kontrolované osoby ze dne 15. listopadu 2023 nijak nereagoval a následně zaslal protokol o kontrole. Zejména však je nutné upozornit, že při kontrolní činnosti postupuje Národní sportovní agentura velmi striktně bez ohledu na to, jak široce a benevolentně vymezuje účel podpory a způsobilé výdaje. Současně neplní svou povinnost vlastní činností zjistit skutečný stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, ale přenáší tuto povinnost na příjemce dotace - kontrolované osoby.
64. Poskytovatel vymezil způsobilé náklady nedostatečně přesně, když výčet v části I. bod 5 uvodil slovy „...**zejména** na zajištění následujících činností: ...“ a v části II. odst. 5.2 označil za věcně způsobilé náklady i „**ostatní náklady** vztahující se k aktivitám prokazatelně souvisejícím s plněním účelu a oblasti podpory dle části I. bodů 4. a 5. Rozhodnutí“.
65. Vzhledem k tomu, jak neúplně poskytovatel vymezil způsobilé náklady/výdaje, je pochopitelné, že si vyhradil možnost rozhodnout o konečné způsobilosti výdajů. Tuto činnost však v průběhu čerpání dotace nevykonával a na žádosti o vyjádření před vyúčtováním dotace nereagoval. Neprovedl ani kontrolu způsobilých výdajů při vyúčtování (v době, kdy kontrolovaná osoba ještě mohla případně nezpůsobilé výdaje nahradit jinými, protože výdaje na účel podpory byly vyšší než poskytnutá dotace), ale o nezpůsobilosti nákladů rozhodl represivně až v průběhu kontroly po provedení vyúčtování, kdy již kontrolovaná osoba nemá žádnou možnost na takový postup vhodným způsobem reagovat, zejména uvést do vyúčtování jiné způsobilé výdaje. **Takový postup vykazuje znaky svévole a odporuje účelu zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.**
66. Pokud poskytovatel nepovažoval za správné uvést ve Výzvě a v Rozhodnutí úplný výčet činností, které jsou účelem podpory, resp. zahrnout mezi způsobilé náklady všechny „náklady vztahující se k aktivitám prokazatelně souvisejícím s plněním účelu a oblasti podpory“ a pokud vzniklé nejasnosti neodstranil, ani když si takovou možnost vyhradil, a dokonce byl k vyjasnění vyzván, a následně z této neurčitosti vyvozuje pochybení kontrolované osoby a některé údaje označuje za nezpůsobilé, což by v krajním případě mohlo mít za následek významně nepříznivé dopady na činnost kontrolovat osoby, postupuje **v rozporu se všemi základními zásadami činnosti správních orgánů.**
67. V této souvislosti považuje kontrolovaná osoba za alarmující, že se kontrolní skupina nevypořádala se skutečnostmi uváděnými kontrolovanou osobou na její obranu, v protokolu o kontrole je vůbec nezmiňuje, a dokonce některé podstatné skutečnosti zcela zamlčuje. Jedná se konkrétně o tyto skutečnosti:
- 1) Bez uspořádání akce by ztratila smysl podpora v řádu desítek milionů Kč, když hrozilo, že akce se neuskuteční stejně jako v roce 2021 a juniorské reprezentace dívek nebudou mít možnost v roce 2022 absolvovat v rámci přípravy na LOH 2028 žádnou mezinárodní soutěž.

- 2) Akce ani přes využití dotace neskončila ziskem. Ztráta z akce dokonce podstatně přispěla k zápornému výsledku hospodaření kontrolované osoby za rok 2022.
- 3) Bez využití podpory by nebylo možné akci uspořádat vůbec.
- 4) Náklady uváděné v kontrolním zjištění č. 4 zcela dodržují účel a zaměření podpory a pro naplnění účelu podpory měly zcela zásadní význam.
- 5) Pokud měly být náklady na pořádání vrcholných akcí z dotace vyloučeny, mělo to být v podmínkách dotace jednoznačně uvedeno.
- 6) Nejasnosti pramenící z neurčitosti Výzvy a Rozhodnutí o dotaci nemohou být přičítány k tíži kontrolované osoby jako příjemci dotace. To platí tím spíše, že kontrolovaná osoba požádala předem o potvrzení postupu.
- 7) Ze strany poskytovatele nedochází ke kontrole předloženého vyúčtování preventivně, ale až represivně.
- 8) Protokol o kontrole se nezabývá dalšími způsobilými výdaji, které nebyly do vyúčtování poskytnuté dotace zahrnuty (z důvodu, že náklady uvedené ve vyúčtování plně pokrývaly výši dotace), a to přesto, že zohlednění těchto výdajů v rámci kontroly kontrolovaná osoba výslovně požadovala.

VII. Závěr

68. Ačkoliv bylo kontrolou zjištěno, že veškeré náklady byly vynaloženy v souladu s účelem podpory a v naprosté většině v souladu s vymezením věcně a časově způsobilých nákladů, vydal kontrolní orgán protokol o kontrole, který může být podkladem pro řízení, jehož závěrem bude konstatování porušení Rozhodnutí o poskytnutí dotace a sankce za porušení rozpočtové kázně. Samotné konstatování porušení rozpočtové kázně může mít dopad na možnost čerpat další dotace.
69. Uvedená opatření mohou mít dramatický dopad nejen na možnost skutečně naplnit účel již poskytnuté dotace, ale mohou velmi drasticky ovlivnit hospodaření kontrolované osoby a schopnost naplňovat účel, za kterým byla kontrolovaná osoba založena. To vše i přesto, že kontrolovaná osoba učinila maximum proto, aby naplnila účel Výzvy a Rozhodnutí. Kontrolovaná osoba je přesvědčena, že tímto způsobem nemůže být uplatňována působnost a pravomoc kontrolního orgánu, tedy Národní sportovní agentury, která je současně vrcholným orgánem podpory sportu. S ohledem na výše uvedené je zásadní objektivní a úplné zjištění skutečného stavu.
70. Kontrolovaná osoba shrnuje, že nesouhlasí s kontrolním zjištěním a považuje je za neúplná. Kontrolní orgán nedostál své povinnosti zjistit úplně a objektivně skutkový stav věci, přičemž postup tohoto orgánu v perspektivě od rozhodnutí o poskytnutí dotace po kontrolu jejího využití má znaky svévole a porušuje práva kontrolované osoby.
71. Kontrolovaná osoba žádá, aby v rámci vyřizování námitek bylo přihlédnuto ke všem shora uvedeným skutečnostem, zejména však k tomu, že Výzva i Rozhodnutí neoznačovaly výdaje na pořádání Mistrovství Evropy dívek U18 v roce 2022 za nezpůsobilé, přičemž tyto výdaje byly nezbytné k naplnění účelu Výzvy a Rozhodnutí a jedná se tedy o způsobilé výdaje podle části II. odst. 5.1 písm. l) Rozhodnutí.

72. Současně kontrolovaná osoba požaduje, aby v kontrolním protokolu byly uvedeny další způsobilé výdaje, které nebyly zahrnuty do vyúčtování.

Česká rugbyová unie, z.s.